

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АГРОКОНСАЛТИНГ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	«Н1 Агрономія»
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Насінництво і насіннєзнавство»
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, Кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника (-ів)	Маренич Микола, доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, <i>Контакти:</i> ауд. 58 (навчальний корпус №1) e-mail: mykola.marenych@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/marenych-mykola-mykolayovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми Насінництво і насіннєзнавство: Ділова іноземна мова
Компетентності	<i>Інтегральна:</i> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вміти визначати раціональний насінневий комплекс, техніку та технологію виробництва насіння. Розробляти систему заходів догляду за насінневими посівами та зберіганням насіння. <i>Загальні:</i> ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними. <i>Спеціальні:</i> СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії. СК4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції. СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.
Програмні результати навчання / Результати	РН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю

НАВЧАННЯ	інформацію. РН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов. РН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Даний освітній компонент передбачає набуття здобувачами вищої освіти як майбутніми фахівцями наступних соціальних навичок (soft skills): критичне мислення, уміння приймати рішення і брати на себе відповідальність, уміння працювати в критичних ситуаціях.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувані знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб та застосовувати їх результати в професійній діяльності галузі Агрономія.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Агроконсалтинг – історія, потенціал та місце в системі сільськогосподарського дорадництва Тема 2. Моделі аграрного консультування, їхні особливості та ефективність Тема 3. Навчальні методи агроконсалтингу. Тема 4. Психологічні та етичні аспекти консультацій-ного процесу Тема 5. Використання ІТ та інтернет-ресурсів Тема 6. Практична організація консультаційного процесу Тема 7. Оцінювання консультаційного процесу Тема 8. Організація впровадження результатів наукових досліджень та інновацій у виробництво	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
- словесні (лекція, розповідь, пояснення); - наочні (ілюстрування, спостереження); - практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); - мультимедійні (використання мультимедійних презентацій); - методи усного контролю (опитування, доповідь); - методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо виконання термінів та перескладання	Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості.
- щодо академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та семестрового контролю результатів навчання. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладається на здобувачів вищої освіти. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої відповідальності: повторне

	проходження оцінювання (контрольна робота, залік); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності.
- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	Відвідування занять є обов'язковим, незалежно від форми навчання. Усі види завдань (згідно робочої програми навчальної дисципліни) повинні бути виконані. Пропуски занять повинні бути відпрацьовані. Критерієм успішного навчання здобувача вищої освіти є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.
- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	Для визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом або частиною освітнього компонента, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора навчально-наукового інституту. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом відбувається на платформах Prometheus, AgriAcademy. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, здійснює Комісія шляхом проведення співбесіди або контрольного заходу. Результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті, перезараховуються як оцінка семестрового контролю (залік) із освітнього компонента відповідно до шкали та критеріїв оцінювання, затверджених в Університеті. Здобувач вищої освіти звільняється від опанування перезарахованого освітнього компонента у наступному семестрі. У разі перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента, викладач використовує шкалу та критерії оцінювання результатів навчання, визначені робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом.
- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, яка протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бай С.І., Миколайчук І.П., Ціпуринда В.С. Консалтинг : навч. посіб. Київ, 2018. 432 с.
2. Корінець Р. Сільський розвиток : посібник. Київ, 2023. 157 с.
3. Маренич М., Четверик О., Баган А. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни „Агроконсалтинг” для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія СВО магістр. Полтава, ПДАУ. 2023. 29 с.

Допоміжні

1. Бакун Ю., Безкровний М., Браунта П. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні: Навч. посібник Львів, 2003. 680 с.

2. Безкровний М.Ф. Основи аграрного консалтингу. Навч. посібник. К.: Аграр Медіа Груп, 2012. 528 с.
3. Верба В.А., Решетняк Т.І. Організація консалтингової діяльності: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2000. 244 с.
4. Галич О.А., Сосновська О.О. Сільськогосподарське дорадництво. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 368 с.
5. Кравченко І., Кухарук Ю. Становлення сільськогосподарських дорадчих служб в Україні. Київ, 2002. 88 с.
6. Кумицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: Навч. посібник. К.: МАУП, 2002. 224 с.
7. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні: Навчальний посібник для дорадчих служб / За ред. Романа Шмідта. Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. 680 с.
8. Управлінський консалтинг: Навч. посібник / Г.М. Калетнік, М.Ф. Безкровний, Т.Д. Іщенко. К.: «Аграрна освіта», 2012. 448 с.
9. Маренич М., Четверик О., Баган А. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни „Агроконсалтинг” для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія СВО магістр. Полтава, ПДАУ. 2023. 9 с.
10. Копішинська О.П., Маренич М.М., Уткін Ю.В. Ефективність впровадження систем точного землеробства в аграрних підприємствах. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2019. (34). С. 157–164.
11. Маренич М.М. Ефективність способів застосування гумінових стимуляторів в технології вирощування пшениці озимої. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2019. №3. С. 26–35.
12. Маренич М.М., Гангур В.В., Попова К.М., Ляшенко В.В., Кабак Ю.І. Ефективність гумінових стимуляторів за умови передпосівної обробки насіння зернових культур. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. №3. С. 70–78.
13. Маренич М.М., Дяжук Р.У. Економічна ефективність вирощування органічної пшениці в умовах недостатнього зволоження Степу України. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. №2. С. 92–99.
14. Маренич М.М., Карасенко В. Ефективність застосування гумінових препаратів у формуванні урожайності пшениці озимої. *Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН*. 2023. №130. С. 146–156.
15. Marenych M.M, Kaminsky V.F., Bulygin C.Yu, Hanhur V.V., Korotkova I.V., Yurchenko S.O., Bahan A.V., Taranenko S.V., Liashenko V.V. Optimization of factors of managing productive processes of winter wheat in the Forest-Steppe. *Agricultural Science and Practice*. 2020. Vol. 7. No. 2. С. 44–54. DOI: <https://doi.org/10.15407/agrisp7.02.044>.
16. Effect of UV-C radiation on basic indices of growth process of winter wheat (*Triticum aestivum* L.) seeds in pre-sowing treatment / A. Semenov, I. Korotkova, T. Sakhno, M. Marenych, V. Hanhur, V. Liashenko, V. Kaminsky. *Acta agriculturae Slovenica*. 2020. № 116 (1). С. 49–58. DOI: <https://doi.org/10.14720/aas.2020.116.1.1563>.
17. Kopishynska O., Utkin Yu., Galych O., Marenych M., Sliusar I. Main aspects of the creation of managing information system at the implementation of precision farming. *IEEE 11th International Conference on dependable systems, services and technologies (DESSERT)*. Kyiv : IEEE, 2020. С. 404–410. DOI: [10.1109/DESSERT50317.2020.9125072](https://doi.org/10.1109/DESSERT50317.2020.9125072).
18. Weed control and winter wheat crop yield with the application of herbicides, nitrogen fertilizers, and their mixtures with humic growth regulators / Irina Korotkova, Mykola Marenych, Volodymyr Hanhur, Oksana Laslo, Oksana Chetveryk, Viktor Liashenko. *Acta Agrobotanica*. 2021. Volume 74. Article 748. <https://doi.org/10.5586/aa.748>.
19. Influence of Pre-sowing application of mineral fertilizers, root and foliar nutrition on productivity of winter tritical plants. O. Bielashov, A. Rozhkov, S. Kalenska, L. Karpuk, M. Marenych, O. Kuts, I. Zaitseva, O. Romanov, N. Muzafarov. *Ecological Engineering & Environmental Technology (EEET)*. 2022. Volume 23. Issue 6. P. 1–14. <https://doi.org/10.12912/27197050/152118>.
20. Adaptation of cereal seedlings to oxidative stress induced by hyperthermia. Y.E. Kolupaev, B.E. Makaova, N.I. Ryabchun, A.I. Kokorev, T.V. Sakhno, Y. Sakhno, T.O. Yastreba, M.M. Marenych. *Agriculture and Forestry*. 2022. Volume 68. Issue 4. P. 7–18.

DOI:10.17707/AgricultForest.68.4.01

21. Signaling and protection systems in the adaptation of plants to cold. Y.E. Kolupaev, T.O. Yastreba, N.I. Ryabchun, N.V. Kuzmyshyna, M.M. Marenych, V.K. Ryabchun. *Journal of Central European Agriculture*. 2023. Volume 24. №1. P. 202–215. <https://doi.org/10.5513/JCEA01/24.1.3776>.

22. Formation of the quality indicators of hemp (*Cannabis sativa* L.) seeds sown under organic growing technology. A. Pylypchenko, M. Marenych, V. Hanhur, A. Semenov, T. Sakhno, S. Ponomarenko, L. Karpuk, A. Rozhkov. *Journal of Ecological Engineering*. 2023. Volume 24. Issue 8. P. 218–227. <https://doi.org/10.12911/22998993/166388>.

23. Features of forming the productivity of modern hemp varieties using organic cultivation technology. Pylypchenko Andriy, Marenych Mykola, Hanhur Volodymyr, Tymoshchuk Tetiana, Malynka Lesia. *Scientific Horizons*. 2023. Vol. 26. Issue 4. P. 54–65. <https://doi.org/10.48077/scihor7.2023.54>.

24. Impact of organic cultivation technology of fiber hemp (*Cannabis sativa* L) on soil agrochemical and bioecological properties. A. Pylypchenko, M. Marenych, V. Hanhur, A. Semenov, I. Korotkova, A. Rozhkov, L. Karpuk, O. Laslo, L. Marinich, S. Ponomarenko. *Journal of Ecological Engineering*. 2023. Volume 24. Issue 12. P. 356–365 <https://doi.org/10.12911/22998993/174092>.

25. Participation of γ -amino butyric acid in cell signaling processes and plant adaptation to abiotic stressors. Y.E. Kolupaev, O.I. Kokorev, M.V. Shevchenko, M.M. Marenych, V.P. Kolomatska. *Biologichni Studii / Studia Biologica*. 2024. Vol. 18. №1. <http://dx.doi.org/10.30970/sbi.1801.752>.

Інформаційні ресурси

1. AgriAcademy: <https://agriacademy.org/courses-catalog>
2. AGS – експертна агрономія: <https://ags.in.ua>
3. Prometheus: <https://prometheus.org.ua>
4. UkrAgroConsult: <https://ukragroconsult.com>
5. Аграрний Національний Консалтинг: <https://www.agro-anc.com.ua>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>
7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: <https://zakon.rada.gov.ua>
8. Український Аграрний консалтинговий Центр: <https://uacc.com.ua>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики, протокол від «01» вересня 2025 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Денна форма здобуття освіти			
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Агроконсалтинг – історія, потенціал та місце в системі сільськогосподарського дорадництва	2	5	3	10
Тема 2. Моделі аграрного консультування, їхні особливості та ефективність	2	5	3	10
Тема 3. Навчальні методи агроконсалтингу.	2	15	3	20
Тема 4. Психологічні та етичні аспекти консультаційного процесу	2	-	3	5
Тема 5. Використання ІТ та інтернет-ресурсів	2	15	3	20
Тема 6. Практична організація консультаційного процесу	2	15	3	20
Тема 7. Оцінювання консультаційного процесу	2	-	3	5
Тема 8. Організація впровадження результатів наукових досліджень та інновацій у виробництво	2	5	3	10
Написання і захист контрольних робіт	-	-	-	-
Разом	16	60	24	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	повна змістовна відповідь за темою лекції; на високому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
1	коротка відповідь за темою лекції, на середньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
0	відсутня відповідь та не засвоєний матеріал за темою лекції, не продемонстровано базових знань з навчальної дисципліни

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	виконано завдання практичного заняття та надано повну змістовну відповідь на контрольні запитання, на високому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
4	виконано завдання практичного заняття та надано неповну відповідь на контрольні запитання, на достатньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
3	виконано завдання практичного заняття та надано відповідь на контрольні запитання із суттєвими помилками, на середньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
2	виконано завдання практичного заняття та надано коротку відповідь на деякі контрольні запитання, на середньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; на низькому рівні продемонстровано здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
1	не повністю виконано завдання практичного заняття, на недостатньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії
0	не виконано завдання практичного заняття, відсутні базові знання з навчальної дисципліни

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	повністю виконано завдання самостійної роботи, на високому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
2	частково виконано завдання самостійної роботи, на середньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
1	не повністю виконано завдання самостійної роботи, на недостатньому рівні продемонстровано знання про особливості та моделі аграрного консультування, діяльність дорадчих служб України, методи агроконсалтингу; уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії; здатність аналізувати та

	узагальнювати передовий досвід дорадництва; оцінювати ефективність консультування агроконсалтингових служб
0	не виконано завдання самостійної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни